

Analiza ryzyka zgodna z ISO 27001 SZPITAL

Bieńkowski Mikołaj (s6020)

Domański Jakub (s4711)

Graczyk Hubert (s6215)

Kwit Przemysław (s6190)

17 czerwca 2013

Spis treści

1	Mapowanie zasobów	2
1.1	Informacje	2
1.2	Oprogramowanie	2
1.3	Urządzenia usługowe	3
1.4	Zasoby fizyczne	3
2	Opis zagrożeń dla zasobów	4
2.1	Informacje	4
2.2	Oprogramowanie	5
2.3	Zasoby fizyczne	6
2.4	Urządzenia usługowe	7
2.5	Dodatkowe niewymienione zasoby	8
3	Szacowanie ryzyka	11
3.1	Określenie możliwości wystąpienia zagrożeń wg. NIST	11
3.2	Określenie poziomu podatności skutków zagrożeń według NIST	11
3.3	Macierz ryzyka według NIST	12
3.4	Poziom bezpieczeństwa według NIST	12
3.5	Ocena ryzyka	13
3.6	Definiowanie poziomów ryzyka	13
4	Wnioski	14
5	Uwagi do raportu	15
6	Korespondencja z klientem	16
6.1	Pytanie 1	16

Rozdział 1

Mapowanie zasobów

W związku z brakiem identyfikatorów nazw zasobów, w celu ułatwienia dalszych prac zastosowaliśmy następujące, własne, mapowania.

1.1 Informacje

Nazwa zasobu	Identyfikator zasobu
Baza danych pacjentów	I.1
Terminarz wizyt	I.2
Baza danych wystawionych recept	I.3
Baza danych wystawionych rachunków	I.4
Baza danych przeprowadzonych zabiegów	I.5
Baza danych historii rozmów telefonicznych z klientami	I.6
Baza danych historii opieki nad pacjentami	I.7

1.2 Oprogramowanie

Nazwa zasobu	Identyfikator zasobu
Serwer aplikacji firmy ds. rejestracji	O.1
Serwer wykrywania włamań na WEB_Serw	O.2
Serwer archiwizacji danych	O.3
MS Windows 7 Enterprise Edition	O.4
Norton AntyVirus 2013	O.5
MS Windows SQL Serwer	O.6

1.3 Urządzenia usługowe

Nazwa zasobu	Identyfikator zasobu
Firewall Cisco ASA5525X Firewall Edition	Z_1
Routery Cisco 3945 with 3 onboard GE	Z_2
Switche core'owe WSC3750 X48PS	Z_3
Switche dostępne WSC2960 S48LPDL	Z_4
Serwery Dell PowerEdge R720 z VMware 5	Z_5
Macierze EMC VNX5100	Z_6

1.4 Zasoby fizyczne

Nazwa zasobu	Identyfikator zasobu
Agregat prądowórczy	U_1
Klimatyzacja serwerowni	U_2
Panele słoneczne	U_3
Oczyszczacz powietrza	U_4
Klimatyzacja / ogrzewanie	U_5
Wentylacja szpitala	U_6

Rozdział 2

Opis zagrożeń dla zasobów

Braki i uwagi ogólne:

1. W chwili uszkodzenia switcha na którymkolwiek z pięter infrastruktura sieci na danym piętrze i piętrach poniższych straci połączenie.
2. Drukarki sieciowe są niewymienione w liście zasobów, a znajdują się na schemacie. Zakładamy że drukarki sieciowe mają ID U_7
3. Brak informacji o zastosowanym w macierzach systemie RAID.
4. W obecnej konfiguracji macierze dysków są zbędne. Dyski są umieszczone bezpośrednio w serwerze.
5. Na diagramie struktury teleinformatycznej brak umieszczonych urządzeń usługowych co utrudnia identyfikację zagrożeń.
6. Komputery są niewymienione w liście zasobów, a znajdują się na schemacie. Zakładamy, że komputery mają ID Z_7

2.1 Informacje

Id_zas.	Zagrożenie	Podatność	Skutek	Id_zagr.
I.1	Uzyskanie danych osobowych klienta przesyłanych w procesie	Urządzenia sieciowe - atak typu „APR spoof” + man in the middle - brak kontroli protokołu APR	Poufność	ZAG.1
I.2	Zmiana terminów wizyt spotkań pacjentów	Brak aktualnych sygnatur złośliwego oprogramowania	Integralność	ZAG.2

Kontynuacja na następnej stronie

Kontynuacja z poprzedniej strony

Id zas.	Zagrozenie	Podatność	Skutek	Id zagr.
I.3	Zafałszowanie informacji dotyczących wystawionych recept - skutek: problemy z urzędem skarbowym, niezgodność przychodów szpitala	Urządzenia sieciowe - atak typu „APR spoof” + man in the middle - brak kontroli protokołu APR	Integralność	ZAG.3
I.4	Zmienione dane (zafałszowane) na fakturze w procesie przesyłania danych do faktury	Urządzenia sieciowe - atak typu „APR spoof” + man in the middle - brak kontroli protokołu APR	Integralność	ZAG.4
I.5	Uzyskanie konta administratora w serwerze bazy danych przeprowadzonych zabiegów - skutek : ujawnienie historii przeprowadzonych zabiegów	Atak słownikowy z sieci wewnętrznej na konto roota	Integralność	ZAG.5
I.6	Uzyskanie konta administratora w serwerze bazy danych przeprowadzonych rozmów telefonicznych - skutek: utrata poufnych danych	Atak słownikowy z sieci wewnętrznej na konto roota	Poufność	ZAG.6
I.7	Uzyskanie konta administratora w serwerze bazy danych pacjentów - skutek : ujawnienie historii pacjentów szpitala	Atak słownikowy z sieci wewnętrznej na konto roota	Poufność	ZAG.7

2.2 Oprogramowanie

Id zas.	Zagrozenie	Podatność	Skutek	Id zagr.
O.1	Uzyskanie danych osobowych pacjentów przesyłanych w procesie	Urządzenia sieciowe - atak typu „APR spoof” + man in the middle - brak kontroli protokołu APR	Poufność	ZAG.8

Kontynuacja na następnej stronie

Kontynuacja z poprzedniej strony

Id zas.	Zagrożenie	Podatność	Skutek	Id zagr.
O_2	Uzyskanie dostępu do konta administratora - skutek: wyłączenie zabezpieczeń, przekłamanie serwera	Systemy teleinformatyczne – system użytkowe – atak słownikowy z sieci wewnętrznej na konto roota	Poufność	ZAG_9
O_3	Uzyskanie dostępu do konta administratora - skutek: wyłączenie zabezpieczeń, przekłamanie serwera	Systemy teleinformatyczne – system użytkowe – atak słownikowy z sieci wewnętrznej na konto roota	Poufność	ZAG_10
O_4	Podatność na wirusy - skutek: kradzież danych, przejęcie kontroli, odmowa działania	Brak aktualizacji oprogramowania	Poufność	ZAG_11
O_5	Podatność na wirusy - skutek: kradzież danych, przejęcie kontroli, odmowa działania	Brak aktualizacji oprogramowania	Poufność	ZAG_12
O_6	Podatność na wirusy - skutek: kradzież danych, przejęcie kontroli, odmowa działania	Brak aktualizacji oprogramowania	Poufność	ZAG_13

2.3 Zasoby fizyczne

Id zas.	Zagrożenie	Podatność	Skutek	Id zagr.
Z_1	Modyfikacja konfiguracji firewalla z sieci wewnętrznej	Systemy teleinformatyczne – system operacyjny – brak aktualizacji firmwaru	Poufność	ZAG_14
Z_2	Modyfikacja konfiguracji routera sieci internet lub wewnętrznej	Systemy teleinformatyczne – system operacyjny – brak aktualizacji firmwaru	Poufność	ZAG_15
Z_3	Modyfikacja konfiguracji switcha z sieci wewnętrznej	Systemy teleinformatyczne – system operacyjny – brak aktualizacji firmwaru	Poufność	ZAG_16
Z_4	Modyfikacja konfiguracji switcha z sieci wewnętrznej	Systemy teleinformatyczne – system operacyjny – brak aktualizacji firmwaru	Poufność	ZAG_17

Kontynuacja na następnej stronie

Kontynuacja z poprzedniej strony

Id_zas.	Zagrozenie	Podatność	Skutek	Id_zagr.
Z_5	Uzyskanie konta administratora na serwerze, ataki z sieci wewnętrznej	Systemy teleinformatyczne – system użytkowe – atak słownikowy z sieci wewnętrznej na konto roota	Poufność	ZAG_18

2.4 Urządzenia usługowe

Id_zas.	Zagrozenie	Podatność	Skutek	Id_zagr.
U_1	Restart wszystkich serwerów	System zasilania - nagły spadek mocy	Dostępność	ZAG_20
U_2	Podgrzewanie się urządzeń w serwerowni	System wentylacji / klimatyzacji - awaria klimatyzatora / wentylatora	Dostępność	ZAG_21
U_3	Uszkodzenia mechaniczne	Uszkodzenie fizyczne w wyniku zjawisk pogodowych (silne wiatry, grad)	Dostępność	ZAG_22
U_4	Uszkodzony filtr	Zanieczyszczenie może spowodować zniszczenie filtru.	Dostępność	ZAG_23
U_5	Uszkodzenie mechaniczne klimatyzatora	Uszkodzenie fizyczne w wyniku zjawisk pogodowych (silne wiatry, grad, zamarznięcie wymiennika)	Dostępność	ZAG_24
U_6	Rozprzestrzenie się bakterii / skażenia	Poprzez przewody wentylacyjne możliwe jest przenoszenie się zarazków/ materiałów skażonych	Integralność	ZAG_25

2.5 Dodatkowe niewymienione zasoby

Id_zas.	Zagrozenie	Podatność	Skutek	Id_zagr.
U_7	Uzyskanie dostępu do drukarek poprzez sieć Wi-Fi	Podłączając się poprzez Wi-Fi do sieci każdy użytkownik ma dostęp do drukarki - brak informacji o jakiegokolwiek ochronie przed użyciem drukarki sieciowej (np. hasło)	Dostępność	ZAG_26
Brak	Brak wykwalifikowanej kadry w szpitalu w chwili zdarzenia.	W systemie informacyjnym szpitala brak jest jakiegokolwiek systemu umożliwiającego synchronizację zwolnień/urlopów lekarzy. Możliwe jest więc, że podczas zdarzenia (np. wypadek samochodowy) w szpitalu nie będzie lekarza, który mógłby udzielić natychmiastowej pomocy (np. operacji).	Integralność	ZAG_27

Kontynuacja na następnej stronie

Kontynuacja z poprzedniej strony

Id zas.	Zagrozenie	Podatność	Skutek	Id zagr.
Brak	Wysłanie karetki pod zły adres.	W systemie teleinformatycznym szpitala brak jest systemu umożliwiającego nagrywanie rozmów. W chwili stresowej dyspozytor może zapomnieć gdzie miał wysłać pomoc i brak takiego systemu uniemożliwi mu szybką reakcję. Dodatkowo w systemie brak jakiegokolwiek informacji o zastosowanych telefonach - nie wiemy czy dyspozytor w takiej sytuacji mógłby oddzwonić na numer osoby wzywającej pomoc (może nie mieć danego numeru).	Integralność	ZAG_28
Brak	Brak systemu monitorującego	Brak informacji o jakimkolwiek systemie monitorującym. Urządzenia takie mogłyby być wykorzystane do monitoringu np sali operacyjnej - w chwili wypadku można by było stwierdzić czy kadra zareagowała zgodnie z obowiązującym ich prawem. Kamery mogłyby być także umieszczone nad pokojami z lekami, przez co zmalałoby ryzyko wykradnięcia leków.	Poufność	ZAG_29

Kontynuacja na następnej stronie

Kontynuacja z poprzedniej strony

Id zas.	Zagrozenie	Podatność	Skutek	Id zagr.
Z_7	Brak osoby odpowiedzialnej za jeden z głównych zasobów - komputery	W chwili awarii komputera brak jest osoby, która zajęłaby się naprawą danej szkody. W chwili jednoczesnej dużej awarii (przebiecie w układzie elektrycznym szpitala co spowoduje przepalenie kilku komputerów) niemożliwe będzie zapisywanie nowych pacjentów, bądź sprawdzanie historii leczenia pacjenta.	Integralność	ZAG_30

Rozdział 3

Szacowanie ryzyka

3.1 Określenie możliwości wystąpienia zagrożeń wg. NIST

1. **Poziom wysoki (1)** - Czynniki o wysokiej motywacji, posiadający potencjał do dużego rażenia, zabezpieczenia mające chronić przed wykorzystaniem podatności są nieskuteczne.
2. **Poziom średni (0,5)** - Czynniki sprawczy o średniej motywacji, posiadający możliwości, zabezpieczenia są w stanie skutecznie przeciwstawić się wykorzystaniu podatności.
3. **Poziom niski (0,1)** - Czynniki niski nie posiada motywacji lubnie posiada wystarczającego potencjału rażenia. Zabezpieczenia są skuteczne albo przynajmniej spełniają swoje zadania

3.2 Określenie poziomu podatności skutków zagrożeń według NIST

1. **Poziom bardzo wysoki (100)** - Wykorzystanie podatności może:
 - spowodować najwyższe możliwe straty dla ważnych zasobów
 - zakłócić realizację ciągłości funkcjonowania
 - wstrzymać realizację ciągłości funkcjonowania
 - zaszkodzić w dużym stopniu reputacji szpitala
 - spowodować utratę życia
 - spowodować utratę zdrowia
2. **Poziom wysoki (75)**
3. **Poziom średni (50)** - Wykorzystanie podatności może:
 - spowodować duże straty w zakresie ważnych zasobów
 - zakłócić realizację celów organizacji

- zaszkodzić interesom
- zaszkodzić reputacji szpitala
- spowodować utratę zdrowia

4. **Poziom niski (30)** - Wykorzystanie podatności może:

- spowodować stratę niektórych ważnych zasobów
- zakłócić w sposób zauważalny realizację celów szpitala
- wpłynąć negatywnie na reputację szpitala
- wpłynąć negatywnie na interesy szpitala

5. **Poziom bardzo niski (10)**

3.3 Macierz ryzyka według NIST

Możliwe zagrożenie	Poziom bardzo niski (10)	Poziom niski (30)	Poziom średni (50)	Poziom wysoki (75)	Poziom bardzo wysoki (100)
wysokie (1)	$1 \times 10 = 10$	$1 \times 30 = 30$	$1 \times 50 = 50$	$1 \times 75 = 75$	$1 \times 100 = 100$
Średnie (0.5)	$0,5 \times 10 = 5$	$0,5 \times 30 = 15$	$0,5 \times 50 = 25$	$0,5 \times 75 = 37,5$	$0,5 \times 100 = 50$
Niskie (0.1)	$0,1 \times 10 = 1$	$0,1 \times 30 = 3$	$0,1 \times 50 = 5$	$0,1 \times 75 = 7,5$	$0,1 \times 100 = 10$

3.4 Poziom bezpieczeństwa według NIST

- **Poziom wysoki**

Następuje silna potrzeba redukcji działań korygujących, wdrożenia systemu zabezpieczeń. System mógłby działać dalej jednak plan bezpieczeństwa / zabezpieczeń powinien być wdrożony w trybie natychmiastowym.

- **Poziom średni**

Działania korygujące są konieczne. System mógłby działać dalej jednak plan bezpieczeństwa / zabezpieczeń powinien być wdrożony w rozsądnym przedziale czasowym.

- **Poziom niski**

Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo systemu powinna niezwłocznie podjąć decyzję o podjęciu działań korygujących ewentualnie akceptacji ryzyka o dopuszczeniu systemu do eksploatacji.

3.5 Ocena ryzyka

Zagrozenie	Waga szkody	Możliwość wystąpienia szkody	Wyliczone ryzyko
ZAG_1	100	0,1	10
ZAG_2	100	0,1	10
ZAG_3	100	0,1	10
ZAG_4	50	0,1	5
ZAG_5	100	0,1	10
ZAG_6	25	0,1	2,5
ZAG_7	100	0,1	10
ZAG_8	100	0,1	10
ZAG_9	100	0,1	10
ZAG_10	100	0,1	10
ZAG_11	100	0,5	50
ZAG_12	100	0,5	50
ZAG_13	100	0,5	50
ZAG_14	50	0,1	5
ZAG_15	50	0,1	5
ZAG_16	50	0,1	5
ZAG_17	50	0,1	5
ZAG_18	100	0,1	10
ZAG_20	75	0,1	7,5
ZAG_21	75	0,5	37,5
ZAG_22	50	0,1	5
ZAG_23	75	0,1	7,5
ZAG_24	75	0,5	37,5
ZAG_25	100	0,1	10
ZAG_26	10	1	10
ZAG_27	100	0,5	50
ZAG_28	100	0,1	10
ZAG_29	50	0,5	25
ZAG_30	50	0,1	5

3.6 Definiowanie poziomów ryzyka

Poziom wysoki (51 - 100):

ZAG_11, ZAG_12, ZAG_13, ZAG_27

Poziom średni (11 - 50):

ZAG_21, ZAG_24, ZAG_29

Poziom niski (0 - 10):

ZAG_1, ZAG_2, ZAG_3, ZAG_4, ZAG_5, ZAG_6, ZAG_7, ZAG_8, ZAG_9, ZAG_10, ZAG_14, ZAG_15, ZAG_16, ZAG_17, ZAG_18, ZAG_20, ZAG_22, ZAG_23, ZAG_25, ZAG_26, ZAG_28, ZAG_30.

Rozdział 4

Wnioski

Ocena ryzyka wykryła trzy najgroźniejsze zagrożenia , które oznaczone są następująco: ZAG_11, ZAG_12, ZAG_13, ZAG_27. Podatność na ataki wirusowe jest duża ze względu na brak aktualizacji oprogramowania. Skutkiem może być wykradnięcie danych między innymi: historia zabiegów, wydane recepty (zwłaszcza, które opierają na leki nie dostępne bez recepty), baza i historia leczenia pacjentów co nie jest korzystne dla szpitala. Do tej grupy groźnych zagrożeń również zalicza się brak wykwalifikowanej kadry w szpitalu w chwili zdarzenia co spowodowane jest brakiem systemu do obsługi grafiku szpitala.

Do średnich zagrożeń zaliczamy jedynie dwa oznaczone następująco: ZAG_21, ZAG_24, ZAG_29. Zagrożenia nie są niskiego poziomu więc im również należy poświęcić więcej uwagi aby ich działanie nie przeszkodziło w funkcjonowaniu szpitala. Podgrzewanie się urządzeń w serwerowni jest poważnym zagrożeniem , ponieważ niesie za sobą nieprzewidziane skutki tak samo klimatyzator , który powinien być niezawodny. Szpital jest miejscem gdzie przechowywane są różne zasoby , które powinny mieć odpowiednią temperaturę i stosowne miejsce przechowywania.

Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo, agregująca dane powinna jak najszybciej podjąć stosowne kroki w celu wyeliminowania powyższych zagrożeń.

Rozdział 5

Uwagi do raportu

- Brak identyfikatorów nazw: wprowadzono własną mapę.
- Wprowadzono dodatkowe zasoby, które są uwzględnione w tabeli zasobów jednak na diagramie istnieją

Rozdział 6

Korespondencja z klientem

6.1 Pytanie 1

Nadawca: mykhi@pjawstk.edu.pl

Odbiorca: lukasz.leszko@gmail.com

Data: 13 czerwca 2013, 18:11

Temat: Pytanie macierze dyskowe - projekt Szpital ZMI

Treść pytania:

Witam,

Proszę o wyjaśnienie zawartości dokumentacji. Dyski twarde znajdują się bezpośrednio w serwerze a nie w macierzy. Innymi słowy Macierz jest pusta. Czy tak jest w rzeczywistości czy może jest to błąd w dokumentacji.

Proszę o wyjaśnienie.

Nadawca: lukasz.leszko@gmail.com

Odbiorca: mykhi@pjawstk.edu.pl

Data: 14 czerwca 2013, 17:13

Temat: Re: Pytanie macierze dyskowe - projekt Szpital ZMI

Odpowiedź:

Witam,

Dyski w serwerach zawierają dane systemu hosta (VMware), macierze zawierają dyski z danymi maszyn wirtualnych i są podpięte do serwera za pośrednictwem switcha przez iSCSI.

Z poważaniem

Tomasz Witkowski
